

Attføringsbedriftene

JUSTISDEPARTEMENTET	
01 NOV 2007	
SAKSNR.:	200705911
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/M46
DOK.NR.	55
ARKIVKODE:	

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 31. oktober 2007

Høringssvar – forskrift til den nye offentliglova

1. Innledning

Det vises til høringsnotat til utkast til forskrift om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentlegforskrifta) og lov av 19. mai 2006 nr. 19. Bransjeforeningen Attføringsbedriftene i NHO Service er som det fremgår en del av NHO systemet, men velger likevel å sende et separat høringssvar.

Bransjeforeningen Attføringsbedriftene i NHO Service har merknader knyttet til lovens virkeområde og forskriftens unntaksbestemmelser. Nærmere om dette under punkt 3.

Bransjeforeningen vil på bakgrunn av de omstendigheter som er beskrevet i dette høringssvaret anmode departementet å vurdere nytt unntak i forskriftens § 1.

2. Presentasjon av attføringsbedriftene

Landets 100 attføringsbedrifter er tilsluttet Attføringsbedriftene i NHO Service, som igjen er en del av Næringslivets Hovedorganisasjon. Attføringsbedriftene fungerer komplementært i forhold til resten av næringslivet – i spenningsfeltet mellom velferdspolitiske mål og næringslivets krav til kompetent arbeidskraft.

Attføringsarbeidet utføres etter avtale med NAV og i henhold til Lov om arbeidsmarkedstjenester og tilhørende forskrift om arbeidsmarkedstiltak.

Hvert år får nesten 35 000 personer bistand fra landets 100 attføringsbedrifter.

Over hele landet finnes det attføringsbedrifter som har spesialisert seg på å hjelpe folk til å få og beholde et arbeid. I attføringsbedriften får arbeidssøkerne:

- Skreddersydd arbeidstrening og kvalifisering
- Hjelp til å skaffe seg jobb i ordinært arbeidsliv
- Muligheter til å avklare egne arbeidsmuligheter
- Varig tilrettelagt arbeid

De ulike attføringsbedriftene har egen produksjon av et stadig bredere spekter varer og tjenester som ofte er utgangspunkt for attføring. Men gjennom et bredt nettverk mot næringslivet ellers tilbys også arbeidstrening i ordinære bedrifter med tett oppfølging av attføringsbedriften. Hver enkelt attføringsbedrift besitter en unik tverrfaglig kompetanse av jobbveiledere med ulik teoretisk og praktisk bakgrunn.

Attføringsbedriftenes oppgave er å tilby attføringstjenester til alle personer med ulike yrkeshemminger. De fleste arbeidssøkerne er registrerte yrkeshemmede. Men attføringsbedriftenes allsidige erfaring og kompetanse i forhold til avklaring, motivasjonsarbeid og arbeidstrening gjør at bedriftene kan være et naturlig førstevalg for andre grupper som for eksempel langtidssykemeldte, sosialhjelpsmottagere, langtidsledige og uføretrygdede som vil tilbake i arbeidslivet. Attføringsbedrifter har en helhetlig tilnærming – alltid er det ikke nok med arbeidstrening hvis man også har andre utfordringer, som for eksempel hjelp til lese- og skriveopplæring, til å takle et rusproblem eller å få orden på personlig økonomi. NAV, kommuner og det lokale næringsliv skal vite at det både i bygd og by er et apparat som står til tjeneste som kan ta et helhetsansvar for arbeidssøkeren.

3. Forholdet til lovens virkeområde

3.1 Lovens § 2 første ledd bokstav c og d

Etter lovens § 2 første ledd bokstav c og d, vil bl.a. det store flertall av offentlig godkjente attføringsbedrifter omfattes av lov om rett til innsyn i dokument i offentlig virksomhet.

Bakgrunnen er at disse bedriftene er organisert som aksjeselskaper og hvor det offentlige ved kommune og eller fylkeskommune som oftest har avgjørende innflytelse over selskapet, jf lovens litra c og d.

Endring i lovens virkeområde vil kunne medføre at majoriteten av medlemsbedrifter i Bransjeforeningen Attføringsbedriftene i NHO Service må forholde seg til nye rettslige forpliktelser og til dels større administrative rutiner iht. offentlighetslovens bestemmelser.

Dette vil kunne ha negative konsekvenser for bedriftene, se nedenfor.

3.2 Lovens § 2 annet ledd

Det følger av lovens § 2 annet ledd at bokstavene c og d likevel ikke gjelder for rettssubjekt som "hovedsakleg driv næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private."

Attføringsbedriftene særpreges av koplingen mellom attføringsarbeid og ordinær næringsvirksomhet. Begge virksomhetsområder er vesentlige for attføringsbedriftene. Attføring er hovedformålet til bedriften, men denne virksomheten blander seg naturlig

med annen ordinær vare- og tjenesteproduksjon slik at bedriftene ofte fremstår i stor grad i næringsmessig konkurranse.

Bedriftenes næringsvirksomhet spenner seg fra for eksempel produksjon av møbler og inventar, trevaredrift m.m. til servicetjenester som barnehage-, butikk- eller kantinedrift m.m. Det anføres at denne næringsvirksomheten utøves i direkte konkurranse og på like vilkår med andre private aktører på markedet.

For selve næringsvirksomheten til attføringsbedriftene vil det i alle tilfelle være nødvendig med unntak fra dokumentinnsyn etter offentlighetsloven grunnet konkurransemessige hensyn. Dette for å unngå offentlighet om forhold som må anføres å være av sensitiv forretningsmessig karakter.

Departementet bes ta standpunkt til hvorvidt attføringsbedrifter som ikke kan sies å "hovedsakelig" utøve næringsvirksomhet, likevel kan unnta dokumenter fra lovens regler om dokumentinnsyn m.m. hvor disse er knyttet til bedriftens næringsvirksomhet og som er av forretningsmessig karakter.

3.3 Lovens § 13

Det følger videre av lovens § 13 at opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov, er unntatt fra innsyn.

Det er lagt til grunn at attføringsbedriftene er underlagt taushetsplikten som følger av forvaltningslovens §13 da disse bedriftene må sies å "utføre tjeneste eller arbeid for det offentlige".

Taushetsbestemmelsene vil bl.a. medføre at det må unntas fra offentlighet alle opplysninger som er knyttet til "noens personlige forhold". Dette forholdet vil medføre at dokumentinnsyn ikke vil kunne være aktuelt for bedriftenes attføringsvirksomhet knyttet til de enkelte attføringsdeltakerne.

Det må for øvrig legges til grunn at selv opplysninger om noens fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted, må anses for å være personlige forhold da disse opplysningene vil kunne røpe et klient/kundeforhold mellom vedkommende tiltaksdeltaker og attføringsbedriften.

4 Unntak fastsatt i forskrift med hjemmel i offentlighetsloven § 2 andre ledd første punktum, jf offentlegforskrifta.

Bransjeforeningen Attføringsbedriftene er oppmerksom på at flertallet i justiskomiteen uttalte i Inst.O. nr. 41 (2005-2006) understrekte at "vilkårene for å unnta rettssubjekter etter disse hjemlene er strenge". Videre at flertallet også forutsatte at "forskriftshjemlene blir praktisert i tråd med vilkårene og de føringene som for øvrig er gitt i proposisjonen, slik at ikke lovens hovedregel om at selvstendige rettssubjekter som det offentlige har den dominerende innflytelse over, blir uthulet gjennom forskrifter".

Når det er sagt vises det likevel til § 2 tredje avsnitt hvor det er åpnet opp for unntak fra lovens virkeområde dersom "det må reknast som nødvendig ut frå omsynet til arten av verksemda, konkurransesituasjonen eller andre særlege tilhøve. Det same gjeld dersom det gjeld unntak frå innsynsretten for det alt vesentlege av dokumenta til verksemda og særlege tungtvegande omsyn tilsier det."

Med henvisning til bedriftenes behov for å verne om sin næringsvirksomhet, samt lovfastsatt unntak for taushetsbelagte opplysninger, bes departementet vurdere en generell unntaksbestemmelse for "arbeidsmarkedsbedrifter godkjent av Arbeids- og velferdsetaten."

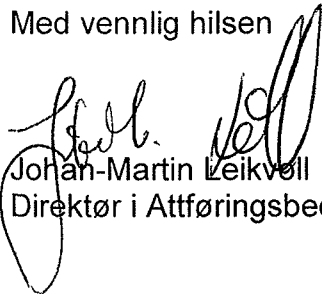
En generell unntak fastsatt i forskrift vil være hensiktsmessig for å unngå vanskelige grensdragninger og vurderinger av bedriftenes karakter, samt hvilke opplysninger og dokumenter som iht. lov og forskrift skal være gjenstand for bl.a. journalføring og dokumentinnsyn.

Konsekvensene av uriktig håndtering av offentlighetslovens bestemmelser, ved at det gis urettmessig dokumentinnsyn, vil kunne ha uopprettlige skader ift både sensitive foretningsforhold og taushetsbelagte opplysninger.

Bransjeforeningen Attføringsbedriftene foreslår på dette grunnlag ny unntaksbestemmelse i forskriften:

§ 1 første ledd, ny bokstav g) arbeidsmarkedsbedrifter godkjent av Arbeids- og velferdsetaten.

Med vennlig hilsen

Johan-Martin Leikvold

Direktør i Attføringsbedriftene i NHO Service